

будь господарем
у своїй громаді

ГРУДЕНЬ • 2017

ПАРТІЙНА ГАЗЕТА

СОЛІДАРНІСТЬ

СПЕЦВИПУСК

ГОЛОВНА РЕФОРМА КРАЇНИ

З виступу Президента
Петра Порошенка
на II Всеукраїнському
форумі об'єднаних
громад «Ініціативи,
що змінюють життя»

Доходна база місцевих бюджетів зростатиме

У цілому процес добровільного
об'єднання територіальних гро-
мад слід точно визнати успіш-
ним, і вигоду від децентралізації
отримують не лише великі міста
та обласні центри.

Майже три тисячі в основному
сільських та селищних рад уже
утворили 665 об'єднаних

закінчення на стор. 3

ФОРУМ ПРЕДСТАВНИКІВ МІСЦЕВИХ
ГРОМАД, ОРГАНІЗОВАНІЙ
БПП «СОЛІДАРНІСТЬ».
КОЛЕКТИВНЕ ФОТО

ЕФЕКТ ЄДНОСТІ

5 АРГУМЕНТІВ НА КОРИСТЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

**Децентралізація – це передача повноважень і коштів
від центральної влади до органів місцевого самовря-
дування для більш ефективного управління**

ТОБТО місцеві проблеми
повинна розв'язувати місцева,
а не центральна влада, маючи
у своєму розпорядженні до-
статньо ресурсів.

Надмірна централізація вла-
ди попередніх десятиліть при-
звела до занепаду більшості
українських містечок, сіл і
селищ. Їхні органи місцево-
го самоуправління не могли
ухвалити жодного важливого
рішення – зокрема, про будів-
ництво чи ремонт доріг, від-
криття лікарень та шкіл – без
узгодження з обласною чи на-
віть центральною владою.

Головне завдання децентра-
лізації – перетворити неіде-
затну місцеву владу на таку,

що буде спроможна ухвалю-
вати рішення, потрібні для
якісних змін у місцевій інфра-
структурі, освіті, медицині та
інших сферах.

Перший крок на цьому шля-
ху – дати можливість місце-
вим громадам об'єднатися
із сусідами. Двері для тако-
го об'єднання в лютому 2015
року відкрив закон «Про до-
бровільне об'єднання терито-
ріальних громад». Мета такого
об'єднання – досягнути так
званої синергії, коли ефект від
спільних зусиль є значно ви-
щий, ніж від зусиль кожного
окремого члена громади.

Розглянемо це на прикла-
ді. Припустімо, вирішили

об'єднатися три села. При цьо-
му на території одного з них є
школа, але немає грошей на її
утримання. Тоді як на території
другого села працює підпри-
ємство, яке приносить йому
достатньо коштів, та в нього
немає школи. Водночас у тре-
тього села є автобус, проте там
немає ані школи, ані грошей,
щоб цей автобус заправляти.

Об'єднавшись у громаду,
ці три села зможуть якісно
вирішити спільну проблему
шкільної освіти. Так, перше
село надасть школу й педаго-
гічні кадри, друге – допоможе
зробити в ній ремонт і закупи-
ти паливе для шкільного авто-
буса, який виділить третє село.

Цей спрощений при-
клад наочно демонструє нові
можливості, що їх відкриває

закінчення на стор. 3

НАЙВАЖЛИВІШЕ – БАЧИТИ СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ

РЕПОРТАЖ

Про досягнення Кіптівської об'єднаної територі-
альної громади, що на Чернігівщині, написано
чимало, тож вирішила переконатися на власні очі
– як проходить процес децентралізації на місцях

ГОЛОВА КІПТІВСЬКОЇ ОТГ В. КУЧМА

«Села, що не створили ОТГ, багато втрачають»

Голову ОТГ звать Володи-
мир Кучма. Він головував у
місцевій сільській раді ще до
створення об'єднаної грома-
ди. Тож як ніхто інший знає,
як було ДО і як стало ПІСЛЯ
об'єднання. Адміністративний

закінчення на стор. 2

**24 грудня відбудуться вибори у 51 об'єднаній територіальній громаді,
що охоплює майже 350 000 виборців**

НАЙВАЖЛИВІШЕ – БАЧИТИ СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ

ВОЛОДИМИР КУЧМА

НАВЧАННЯ АКТИВІСТІВ

закінчення. початок на стор. 1

центр громади, як зрозуміло з назви, розташований у Кіптях, у сучасній будівлі. Заходжу до кабінету голови ОТГ.

– Це приміщення, – розповідає він, – ми побудували з «нуля». Аби гідно приймати гостей і виглядати авторитетно. І щоб працювати було зручно.

У Кіптівську об'єднану територіальну громаду влилося шість сільських рад: Кіптівська, Вовківська, Підлісненська, Новошляхівська, Олбинська, Прогресівська. Ще мали намір долучитися Чимер та Хрещатий, проте в останній момент передумали.

– Не хочу нічого поганого казати про колег, але вважаю, що ці села багато втрачають. Наприклад, якби Чимерська сільська рада об'єдналася з нами, то мала б на сьогодні мільйони гривень тільки субвенційних коштів...

«Найважливіше – бачити стратегію розвитку»

– Спочатку бюджет становив близько 5 мільйонів. Кіптівська сільрада мала близько 3 млн, ще 2 млн припадало на решту сільських рад – тобто менш як по півмільйона. Ледве на зарплату працівникам вистачало. Про розвиток тут узагалі не йшлося. Після об'єднання за 2016 рік бюджет сягнув 24 млн. Цього року – уже під 30 млн. За рахунок чого? Ми забрали собі освіту, культуру, медицину. Відповідно, усі субвенційні кошти надійшли нам. Це близько десяти мільйонів. Решту заробляли своїми силами – за рахунок податків, що залишаються на місцях. Загалом на території ОТГ працює вісім сільгоспвиробників.

– Найважливіше, – каже пан Кучма, – це бачення стратегії розвитку

громади, тобто куди ми рухаємося. Гроші можна проісти чи закопати або ж – укласти в майбутнє.

На території громади проживає 4,5 тис. чоловік.

– Наш пріоритет – турбота про дітей. Насамперед – якісна дошкільна і шкільна освіта. Крім того, ми прийняли низку програм – наприклад, щодо підтримки людей, які опинилися в складних життєвих умовах. Це учасники АТО, чорнобильці, афганці, люди з інвалідністю, багатодітні сім'ї, які не можуть забезпечити дітям гідне життя.

– Ще одна програма (здається, це перша така в Україні) – щодо підтримки народжуваності. Держава ось виділяє 40 тисяч гривень при народженні дитини, які виплачуються протягом трьох років. Ми ж практикуємо разову виплату у 20 тисяч. Ця програма почала працювати з січня 2017 року. Цього року було вже десять новонароджених.

– Активно займаємося соціальним захистом. Для цього створили спеціальні соціальні служби. Зокрема службу підтримки людей похилого віку.

– Маємо ідею створити соціальний центр перебування дітей і дорослих, які потребують допомоги. Хочемо зробити його на базі Новошляхівської школи, яку ми закрили у зв'язку з оптимізацією. Саме приміщення дуже добротне...

– Бо що таке об'єднана територіальна громада? Це громада, яка здатна створити комфортні умови життя на своїй території. Це стосується надання адміністративних, соціальних, медичних, освітніх, культурних, спортивних послуг. Для мене як голови немає першочергових і другорядних питань – вони всі однаково важливі.

БУДІВЕЛЬНИК
У СЕЛІ ПРОГРЕСГРОМАДА ПРИЙМАЄ ГОСТЕЙ
ІЗ ІНШИХ ОТГ

«Ми ж у Європу йдемо...»

...На першому поверсі розташований Центр надання адміністративних послуг. Двері – скляні. За задумом це відкритий офіс. Тут же встановлено термінал, через який здійснюється оплата за довідки. ЦНАП і саме приміщення сільської ради обладнано відеокамерами спостереження.

У цьому ж приміщенні йде капітальний ремонт бібліотеки та актової зали. У бюджеті громади закладено десятки тисяч гривень на придбання нової літератури.

– Ми ж у Європу йдемо, – весь час повторює голова ОТГ. – Тож маємо стежити й за літературними новинками.

Нині в Кіптях працюють над створенням амбулаторії сімейної медицини. Денний стаціонар матиме чотири ліжка, передбачено господарський блок для службового автомобіля лікаря. Двоє людей уже претендують на посаду сімейного лікаря. Передбачено, що він отримуватиме від 10 тисяч гривень на місяць.

Що демонструє Прогрес

Приїжджаємо в село з трохи дивною назвою Прогрес, що належить до Кіптівської ОТГ.

Нас зустрічає керівниця відділу культури, сім'ї, молоді та спорту Кіптівської ОТГ Ірина Дубик.

Будинок культури в Прогресі – це величезне приміщення радянських часів. Його активно реформують. Бачу нову покрівлю з металопрофілю. Зараз усередині тривають ремонтні роботи.

Якщо все доведуть до пуття, то, схоже, це буде найкраще приміщення під культурний простір із тих, що мені довелося бачити на селі.

– У нас шість таких будинків культури. Глобально ремонтуємо поки що три. Про дрібні ремонти навіть не кажу, – ділиться пані Ірина.

З гордістю відзначає, що їхній будинок культури у 2016 році був визнаний найкращим закладом у

ВІДКРИТТЯ ЦЕНТРУ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

сільській місцевості в Чернігівській області.

Рухаємося до Прогресівської школи. Це опорна школа ОТГ. В око впадають нові вікна й двері. Поруч припарковано шкільні автобуси – чисті й охайні.

Діти на подвір'ї готуються до шкільного ярмарку. Репетирують пісню «Ми дівчата України – ми соловейки рідної землі»...

– У школі замінили систему опалення, поставили нові батареї. Плануємо ремонт фасаду та капремонт усередині, – каже директор школи Людмила Вакуленко.

Поруч зі школою розміщено дитсадок «Сонечко».

Зараз діти сплять. Завідувачка Наталія Бойко пригосає чаєм і ділиться – як багато вже зроблено і як ще багато заплановано:

– Поміняли вікна, зробили промивання опалювальної системи, і стало набагато тепліше. Покращилося харчування. Хочеться нових меблів, сучасних розвиваючих іграшок. І це вже закладено в бюджеті.

«Тепер не треба випрошувати копійку на лампочку»

Мені час повертатися до Києва, але голова ще так багато хоче всього показати й розказати.

– Заїдьмо хоч на хвилинку в

Підлісне, покажу, де буде наше пожежне депо, – каже він.

Погоджуюся.

По дорозі бачу трактор, зайнятий якоюсь роботою.

– Це ми купили його для нашого комунального підприємства. Ще в нас є мікроавтобус, який використовуємо за потреби – наприклад, у свята він курсує між селами, аби люди могли добиратися в гості одне до одного. До речі, безкоштовно.

Приміщення для Підлісненського пожежно-рятувального загону – на завершальній стадії. Це буде сучасна будівля з відповідними комунікаціями. У жовтні планується відкриття. Пожежна машина та п'ять рятувальників чергуватимуть щодня.

Відзначаю, як раціонально розподілено господарські об'єкти в ОТГ: в одному селі ЦНАП, у другому – пожежне депо, у третьому – соціальний центр...

– Аякже... Щоб усюди були робочі місця, – пояснює голова.

Повертаємося в Кіпті. По дорозі Володимир Кучма, замислившись, каже:

– Знаєте, це зовсім інша справа, коли відчуваєш себе господарем на своїй землі, а не ходиш і випрошуєш копійку на лампочку.

КСЕНЯ ЛЕСІВ

ЕФЕКТ ЄДНОСТІ

5 АРГУМЕНТІВ НА КОРИСТЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

закінчення. початок на стор. 1

децентралізація перед об'єднаними громадами. Саме ці можливості є ключовими аргументами на користь реформи.

1. ГРОШІ

Громади отримують гроші. Точніше — можливість їх заробляти, адже більша частина податків і зборів, які раніше потрібно було віддавати до центру, — лишатимуться на місцях.

Крім того, об'єднані громади перейдуть на прямі відносини з держбюджетом, тобто гроші з державної скарбниці потраплятимуть безпосередньо до громад, оминаючи обласні та районні центри.

2. ПОВНОВАЖЕННЯ

Нові громади отримують розширені повноваження. Кожна ОТГ дістане можливість визначати для себе пріоритети, а отже, витратити кошти так, як вважатиме за потрібне: на освіту, медицину, інфраструктуру, культуру, спорт, туризм. Один із головних принципів реформи — субсидіарність. Тобто така модель управління, за якого питання вирішуватимуться на тому рівні влади, де це найбільш ефективно.

3. ЕФЕКТИВНІСТЬ

Громади отримують ефективну місцеву владу.

Кожна ланка місцевої влади матиме чітко визначені повноваження, які не перетинатимуться.

Жителі об'єднаної громади обиратимуть одну (спільну) раду, яка сформує виконком. Цей орган і реалізовуватиме всі плани громади та звітуватиме перед нею.

4. ПОСЛУГИ

Нові громади надаватимуть необхідні послуги для своїх жителів. Це означає: щоб отримати кваліфіковану медичну допомогу, здобути середню освіту чи дістати якусь довідку, відтепер не потрібно буде їхати до районного чи обласного центру. У кожній із них працюватиме щонайменше одна сучасна медична амбулаторія та опорна школа.

Жителі громад зможуть отримати абсолютну більшість соціальних (як-от нарахування субсидії, соцдопомоги чи допомоги з безробіття) та адміністративних (зокрема, оформити паспорт) послуг максимально наближено до місця проживання. Причому в одному місці — центрі надання адміністративних послуг.

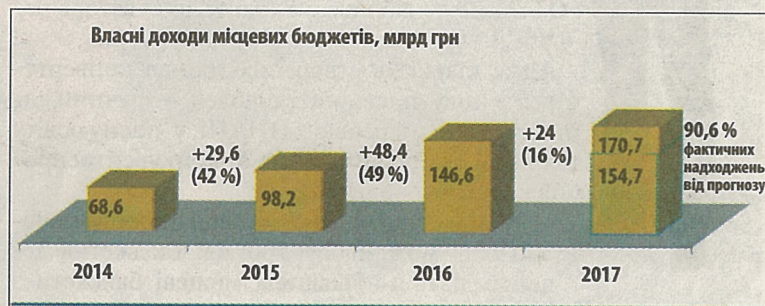
Надходження власних доходів 366 ОТГ за 2016 та січень—жовтень 2017 року, млн грн

Платежі до бюджету	366 ОТГ, всього				з них:							
	Надходження		Зростання		Надходження		Зростання		Надходження		Зростання	
	2016 рік	2017 рік	+	%	2016 рік	2017 рік	+	%	2016 рік	2017 рік	+	%
Всього, із них:	4031,6	7460,1	3428,5	185	2630,1	3526,6	896,5	134	1401,5	3933,5	2532	281
Податки на доходи фізичних осіб	1372,2	4091,8	2719,6	298	1372,2	1939,6	567,4	141	-	2152,2	2152,2	-
Акцизний податок	586,9	657,9	71	112	305	344,9	39,9	113	281,9	313	31,1	111
Плата за землю	981,0	1181,2	200,2	120	470,9	554	83,1	117	510,1	627,2	117,1	123
Єдиний податок	855,9	1183,1	327,2	138	371,7	512,7	141	138	484,2	670,4	186,2	138,5
Податок на нерухоме майно	71,0	122,7	51,7	173	33,2	55,9	22,7	168	37,8	66,8	29	177

5. РОЗВИТОК

Децентралізація дасть імпульс розвитку бізнесу. Реформа прибере зайві перепони для відкриття нового бізнесу, адже для цього не потрібно буде їхати «в область» і проходити сотні інстанцій. Водночас влада громади сама буде зацікавлена в стимулюванні підприємництва, адже чим більше зароблять місцеві підприємці, тим більше вони сплатять податків до бюджету громади.

...Ці нові можливості ще по-

трібно реалізувати. Але тепер усе в руках самих громад, які вперше за історію незалежності отримують реальні важелі впливу на ситуацію у своєму селі чи місті.

Це демонструють ті громади, котрі вже об'єдналися та обрали свої ради й голів сіл, селищ і міст.

ДМИТРО ІВАНЮК

ГОЛОВНА РЕФОРМА КРАЇНИ

закінчення. початок на стор. 1

територіальних громад. Об'єднані громади автоматично отримують у своє розпорядження 60 % від податку на доходи фізичних осіб.

Утворилася значна кількість вмотивованих, матеріально спроможних громад, які націлені самостійно та ефективно управляти власними справами.

Досвід першопрохідців має надихати інших. Влада пропонує додаткові стимули, які мають зняти сумніви тих, хто ще вагається.

Саме цей бюджет передбачає подальше збільшення чинної доходної бази місцевих бюджетів. З 1 січня 2018 року до місцевих бюджетів зараховуватиметься 5 % рентної плати за користування надрами. Також заплановано субвенцію на формування інфраструктури ОТГ у майже 2 млрд гривень. Загалом же державна підтримка проектів місцевого самоврядування у 2018 році становитиме 18,5 млрд грн.

ОТГ отримують право розпоряджатися державною землею

Саме влада на місцях, об'єднані територіальні громади повинні мати право розпоряджа-

тися державними земельними ділянками. Завершується робота над законопроектом, відповідно до якого об'єднані територіальні громади, наголошую — саме і тільки об'єднані (ще один потужний стимул) — мають негайно отримати право розпорядження державною землею.

Неправильним є зосередження в одному державному органі, такому як Державна служба з питань геодезії, картографії і кадастру, функцій і розпорядження землею та контролю за її використанням. У таких випадках завжди генерується конфлікт інтересів.

Було б дуже добре, якби ми до виконавчих комітетів місцевих рад передали повноваження щодо державної реєстрації. Це 100-відсотково прибере земельне рейдерство і конфлікт щодо того, кому належить урожай. ОТГ мають погоджувати документацію із землеустрою, а контроль за використанням цього, безумовно, може залишатися і в центральній владі.

Потребує врегулювання і питання так званої «сірої» оренди землі. Відповідний законопроект було погоджено на Нацраді реформ, і сподіваюся, що документ буде підтримано у ВР.

Як примножити бюджетні доходи

Як ми в центрі, так і кожен із вас на своєму рівні має шукати шляхи для залучення інвестицій у громади, для створення нових робочих місць на довірених вам територіях. Децентралізація дала вам шанс із слухняних та безправних виконавців і прохачів стати успішними місцевими лідерами, які здатні вирішувати проблеми села, селища, міста. Останні три роки відбувалось обговорення про розподіл грошей між центром та громадами. Ми досягли результатів, яких багато хто не очікував — співвідношення 50 на 50 місцевих і центрального бюджетів.

Зараз настав час зосередитися на тому, як примножити доходи місцевих і державного бюджетів. Країні, щоби стати успішною та заможною, потрібні інвестиції.

Ми запропонували декілька надзвичайно важливих рішень, які були обговорені з бізнесом і знайшли його абсолютну підтримку. Я запропонував замість податку на прибуток підприємств запровадити податок на виведений капітал, що означатиме оподаткування лише тієї частини прибутку підприємств, яка не

З ВИСТУПУ ПРЕЗИДЕНТА

спрямовується на розширення чи створення виробництв. Це дасть змогу вивільнити кошти на розвиток та модернізацію підприємств. Сподіваюся, ця новація запрацює з 1 січня 2019 року.

Наступного бюджетного року буде запроваджено розстрочку на сплату ПДВ на імпорт обладнання для виробництва.

Минулого тижня я підписав закон, який зупиняє «маски-шоу» силовиків на підприємствах.

Три роки тому, коли зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України дали старт децентралізації, мало хто сподівався, що ми зайдемо так далеко. Б'юся об заклад, що більшість із вас вважала це черговою кампанійщиною.

Тоді була започаткована осмислена стратегія, яка втілюється в одну з найголовніших наших реформ.

Кількісні та якісні зміни

Тепер вже можна сказати: децентралізація — одна з найбільш результативних реформ, із переконливими якісними та кількісними змінами.

Ініціативні, рішучі люди, голови і депутати, які мають довіру громад, беруть на себе відпові-

дальність і мають право вирішувати складні питання громади.

У 2014 році власні доходи місцевих бюджетів склали 68 мільярдів 600 мільйонів гривень, а вже до кінця поточного року очікується збільшення доходів місцевих бюджетів до 171 мільярда. Саме в рамках децентралізації місцева влада розпочала ремонт та будівництво нових дитячих садків, нових шкіл, на решті було зроблено освітлення в населених пунктах, будуються нові заклади культури, дороги.

Розширюється мережа центрів надання адміністративних послуг, органам місцевого самоврядування передаються повноваження у сфері архітектурно-будівельного контролю, децентралізація дає можливість центральним органам влади та органам місцевого самоврядування спільними зусиллями реалізувати закон про підвищення доступності та якості медичного обслуговування в сільській місцевості. І перші 4 мільярди на фінансування цього проекту ми вже виділили.

Додатковим аспектом цієї реформи є розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у сільській місцевості: оптичних мереж, 4G, інших технологій.

24 ГРУДНЯ – ВИБОРИ У 51 ОБ'ЄДНАНІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ

ГЕННАДІЙ ЗУБКО: УКРАЇНА НАБЛИЗИЛАСЯ ДО ЕКВАТОРА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Про це свідчать не тільки збудовані дитячі садки, опорні школи чи кілометри нових доріг, а насамперед нова якість послуг у громадах і житті громадян

СЬОГОДНІ можемо говорити про 665 громад, де перші вибори вже пройшли або відбудуться в грудні 2017 року. Ураховуючи громади, які чекають на рішення ЦВК, на початок наступного року буде сформовано 688 ОТГ. І це — наближає Україну до екватора реформи.

Адже кількість створених громад конвертується в нову якість життя людей — зручний адміністративний сервіс у ЦНАПі, у якісному освіті для дітей та зростання їхньої конкурентоспроможності після навчання.

Від початку децентралізації зростають фінансові можливості громад. Бюджетна децентралізація збільшила місцеві бюджети з 98,2 млрд у 2015-му до 170,7 млрд у 2017-му. Бюджети ОТГ — із 4,1 млрд — до 7,5 млрд гривень відповідно.

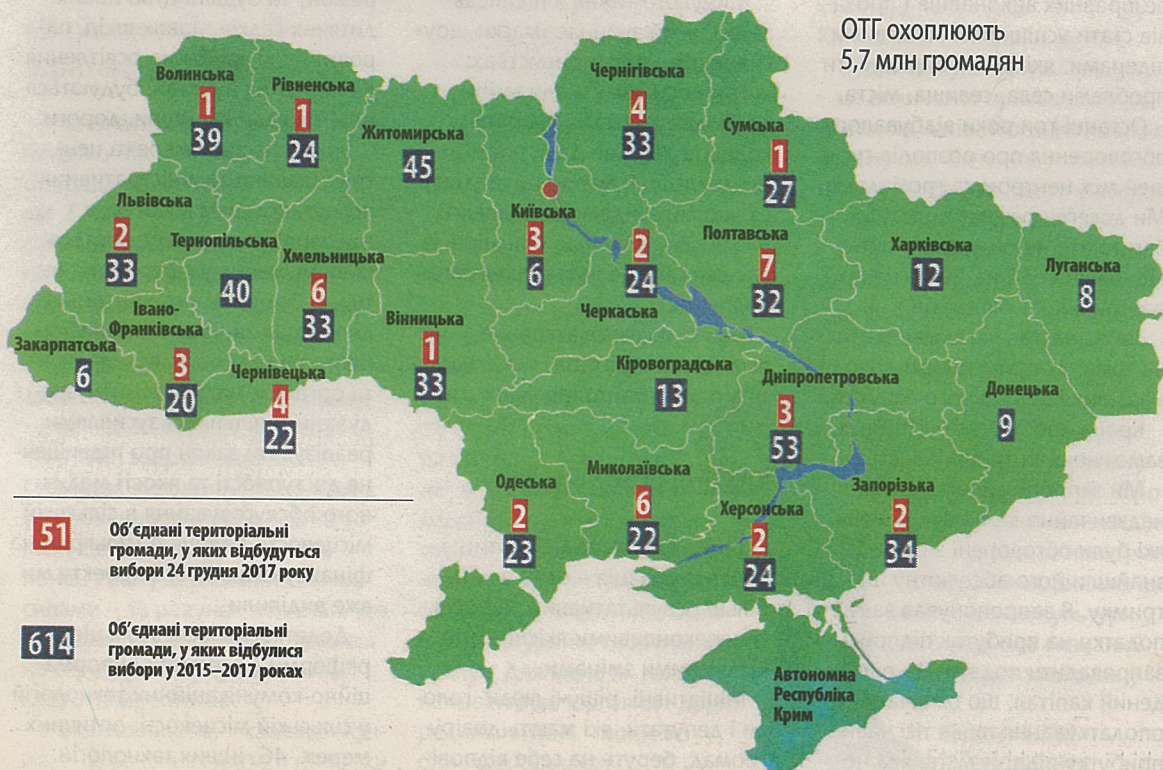
Важливим складником посилення громад є наявність необхідної законодавчої бази. Очікують на прийняття у парламенті закону про службу в органах місцевого самоврядування, змін до Бюджетного кодексу щодо добровільного приєднання територіальних громад, закону щодо добровільного приєднання територіальних громад до міст обласного значення, закону щодо управління земельними ресурсами в межах території ОТГ, змін до закону про регулювання містобудівної діяльності.

Саме від парламенту залежать кроки, які дадуть можливість громадам успішно розвиватись і змінюватись. Нині в незалежній і європейській Україні з'явилося 665 нових лідерів, які працюють заради успіху своїх громад. Це і є головна перемога реформи децентралізації.

СОЛІДАРІСТЬ
ПАРТИЙНА ГАЗЕТА

Партійна газета «Солідарність», Спецвипуск № 4 (7), 11.12.2017 р. Головний редактор Володимир Ільченко. Використано фото УНАН. Відповідальний за випуск Ільченко В.І. Адреса редакції: 04176, м. Київ, вул. Електриків, 29А. Тел.: (044) 351-75-33. www.solidarnist.ua. Засновник: ПАРТІЯ «БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА «СОЛІДАРІСТЬ». Свідоцтво про реєстрацію: 02068, м. Київ, Харківське шосе, буд. 56. Адреса друкарні: 03680, м. Київ, вул. Сім'ї Сосніних, буд. 3.

КАРТА ФОРМУВАННЯ ОТГ В УКРАЇНІ

ТРИ РОКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

найважливіші цифри

614 ОТГ

вже створено, ще в 51 ОТГ відбудуться вибори

5,7 млн

людей мешкають в ОТГ

у 3 рази

загалом зросли бюджети ОТГ

3400

проекти розвитку інфраструктури вже реалізовано в ОТГ за рахунок державної субвенції

На 85,9 млрд грн зросли місцеві бюджети з 68,8 млрд грн у 2014 до 154,7 млрд грн у 2017

Більш як 600 сільських старост обрано в ОТГ

51 сучасний центр надання адміністративних послуг створено в ОТГ

87 місцевих рад отримали повноваження архітектурно-будівельного контролю

504 громад скористалися механізмом співробітництва для розв'язання спільних проблем

450 опорних шкіл та 900 їхніх філій створено в регіонах

Більш як 20 міжнародних проектів сприяють децентралізації в Україні

Близько \$500 млн загальний розмір міжнародної підтримки децентралізації в Україні

65% українців вважають децентралізацію потрібною реформою

На 14,4 млрд грн збільшилася державна підтримка розвитку регіонів та громад з 0,5 млрд грн у 2014 до 14,9 млрд грн у 2017

СТАРОСТА СЕЛА

ХТО ВІН

- Лідер, якому громада села* висловила довіру на прямих виборах
- Обирається на 5 років
- Член виконавчого комітету об'єднаної громади за посадою
- Представляє інтереси жителів села в об'єднаній громаді
- Здійснює ефективну комунікацію між місцевою владою та жителями свого села

ЗАВЖДИ ПОРУЧ

- Має робоче місце на території села
- Має зручний для мешканців села графік прийому
- Організує заходи в селі
- Відстежує проблеми громади та пропонує варіанти їх розв'язання
- Працює з громадськими об'єднаннями

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ

- Звітує перед виборцями та перед радою об'єднаної громади, її виконкомом
- Відповідає за активізацію громади села у прийнятті рішень
- Не може суміщати службу з іншою посадою та підприємницькою діяльністю
- У разі невиконання обов'язків достроково позбавляється повноважень за ініціативою жителів або місцевої ради

ВІДСТОЮЄ ІНТЕРЕСИ МЕШКАНЦІВ СЕЛА

- Представляє інтереси мешканців свого села в раді об'єднаної громади та її виконкомі
- Бере участь у підготовці бюджету об'єднаної громади в частині фінансового забезпечення свого села
- Має гарантоване право голосу в раді об'єднаної громади щодо інтересів села
- Бере участь у підготовці рішень ради щодо майна громади свого села
- Контролює використання об'єктів комунальної власності, благоустрою села
- Взаємодіє з усіма організаціями у своєму селі та може отримувати потрібну для його роботи інформацію

* Тут і далі «село» вжито в значенні «старостинський округ» — одне або декілька сіл (селищ) у складі об'єднаної громади, інтереси яких представляє староста